

„Istarska Riječ“

iz svakog četvrtka uveče,
u putu mjesечно izdaje go-
darski prilog „Narodni Go-
dard“. Preplata za tuzemstvo
je 15— lira na godinu, a
izozemstvo 25—lira. Ured-
stvo i uprava: Istra-
feste — Via S. Francesco
Assisi 20/1, Telefon: 11-57.

ISTARSKA RIJEČ

Tijednik za pouku, gospodarstvo i politiku istarskog naroda.

„Stogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“. — Narodna poslovica.

apljenja „Istarske Riječi“

REFEKAT TRŠČANSKE POKRAJINE.
r. 082-5957.

Prefekt trščanske pokrajine

vidjevši hrvatski tjednik „Istarske Riječi“ od 5. maja 1927. br. 18. izdanu u Trstu,

uzevši u obzir, da u rubrici „Politički pregled“ ima tendenciozni ele-
ment i tumačenja o internacionalnoj situaciji, što u sadanjem momentu može provočavati uzbuđenje putan-
tva s opasnošću za javni red;

vidjevši postojeće dispozicije o
tampi, te članak 3. općinskog i po-
krajinskog zakona od 4. februara 1915.
r. 148;

određuje

apljenju hrvatskog tjednika „Istarske Riječi“ od 5. maja 1927. br. 18. izdanu u Trstu, zbg gore spomenute rubrike.

Ivršenje ovog dekreta povjerenje je

kr. kvesturi u Trstu.

Trst, dne 5. maja 1927. God. V.

Prefekt: Fornaciari.

Prije dvadeset godina

Ovih dana navršuje se dvadeset godina, što su u Istri po prvi put provedeni izbori i to po novoj podjeli kotara. Oko te podjelje bilo je dosta borbe; po izbornoj osnovi ministra Gauthscha bilo je Istri dodijeljeno pet kotara: dva za Italijane a tri za Hrvate i Slovence. I kasniji ministri predsjednici Hohenlohe i Beck htjeli su takodjer da tako ostane, ali je poslije došlo do kompromisa, po kome su Italijani u Istri dobili tri a Hrvati i Slovenci takodjer tri mandata.

Izbori su bili zakazani za dan 14. maja 1907. Sve su se stranke pripremale živo, to više što je svaka htjela, da dobiće što više glasova i u kotarima, koji nisu noj namijenjeni. Drugim riječima — išlo je za tim, da pojedine stranke nekom vrsti plebiscita počaku i dočaku svoju jakost. Četiri su bile stranke, što su onih dana ušle u borbu: 1. Hrvati i Slovenci, 2. Italijani liberalci, 3. Italijani klerikalci i 4. Socijalisti. Na agrarnom programu, izvan stranaka, kandidirao je dr. Gambini.

Hrvati i Slovenci kandidiraju: Spinčić, dra Laginju, Mandić i Komparača, dra Laginju, Mandić i Komparača. (Dr. Laginju kandidirao je u tri kotara.)

Kandidati italijanskih liberalaca bili su: Dr. Bennatti, dr. Bartoli, dr. Rizzi, Ettore Costantini i Viktor Mrak.

Italijanski klerikalci istakli su: Spadar, Vattovca i Zamettia.

Socijalist Ritoš, Silić, Martina i Bučića. U svemu: 19 kandidata.

U dan izbora, 14. maja, Hrvati su i Slovenci izabrali svoja tri zastupnika: Spinčića, dra Laginju i Mandića.

Spinčić je biran u kotaru Volosko-Krk-Cres i dobio je oko 5000 glasova.

Laginja u kotaru Pazin-Labin-Buzet sa 524 glasa.

Pok. Mandić u kotaru Podgrad-Koparsčina sa preko 3000 glasova.

To su tri kotara, što ih je nova izborni red bio dodijelio Hrvatima i Slovencima. Pok. Mandić izabran je jedno-glasno, Spinčić sa svim glasovima osim 858, što su otpali na dr. Costantina, a i dr. Laginju s ogromnom vjetrom glasova. Italijan Mrak dobio je nešto preko jedne hiljade, a socijalist Burić nešto preko 400 glasova, većinom hrvatskih.

A sada da posmotrimo malo, kako su kod tih izbora prošle druge istarske stranke. U kotaru Buje-Piran dobio je bio klerikalac Spadar 4728 glasova, a liberalac Bennatti 2884. No kako je u tom kotaru i Slovenec Kompare dobio 1559 glasova, socijalist Ritoš 2022, a Gambini 932, to nije mogao nikdo da bude izabran. Zato je došlo do užeg izbora između Spadara i Bennattija. Taj se je uži izbor izvršio 23. maja, i tu je izšao pobijednik klerikalac Spadar. Uostalom taj je kotar bio dodijeljen Italijanima.

Italijanima su bila dodijeljena još i dva izborna kotara: 1. Poreč-Rovinj-Motovun i 2. Pula-Lošinj Mali. U

ta dva kotara došlo je 14. maja 1907. do velikog izmenjadjenja.

U prvom kotaru: Poreč-Rovinj-Motovun dobio je liberalac Bartoli 4699, a Laginja 4728 glasova. Budući da je u tom istom kotaru italijanski klerikalac Vatovac dobio 2183 glasa i a socijalist Silić 383, došlo je da užeg izbora između Bartolija i dra Laginje. Tu su liberalci pomogli klerikalce, očit do-
kako je bilo i kako će još biti na svjetu čeljadi, koja će da pale svjeću i Bogu i vragu. Unatoč svemu tomu tomu Laginja je kod tog užeg izbora dobio tek 603 glasa manje od Bartolija.

I u kotaru Pula-Mali Lošinj došlo je bilo do užeg izbora između Laginje i italijanskog kandidata Rizzia. Rizziu su pomogli bili socijalisti (dakle i mno-

gi Hrvati) i to uslijed kompromisa sklopjene u Trstu, gdje su pomoći glasova italijanskih liberalaca iziskali po-
bjednicu sami socijalistički kandidati. Unatoč svemu tomu i kojetičem drugomu izabran je u Puli Rizzi s većinom od nekih 1000 glasova!

I tako su kod tih izbora Hrvati i Slovenci okupili oko svojih kandidata 24.338 glasova. Izabrali su vec u prvi dan izbora svoja tri zastupnika, a da nisu sve škare i sva sunka bila u drugim rukama, bili bi kod užeg izbora odnijeli još dva zastupnika. Austrijske su vlasti i kod tih izbora pokazale svoju protivnost našemu narodu u Istri, pa ipak je narodna volja izbila na površinu svom snagom i ljepotom svojim.

nesporazumici između te dve države rješiti na miran način; 3) obavezu arbitražnog postupanja u slučaju, da diplomatska procedura u sporu ne bi uspjela.

— Jugoslavija, Njemačka, Francuska. Beogradski list „Pravda“, glasilo ministra izvanjskih poslova, Marinkovića, donijela je pred par dana uvodni članak, u kojem kaže, da je u Njemačkoj silno gibanje za prijetijsko sudjelovanje s Jugoslavijom. Osim toga naglašava, da će doskora doći do saveza između Jugoslavije, Francuske i Njemačke.

— Na prvi dan maja u Sofiji. Socijalisti u Sofiji nisu htjeli da slušaju narodu bugarske vlade, da se na prvi dan maja ne smije demonstrirati, pak su izšli na ulicu s crvenim zastavama. Policija je moralna sprječiti demonstraciju.

— Zaniboni i Capello. Zaniboni i Capello, osudjeni zbog atentata na on. Mussolini, odvedeni su iz Rima u stalne tamnice. Zaniboni je odveden u Ventotene, Capello u Gimignano, a ostali osudjenici u razne druge tamnice. Birski general Capello je vec star čovjek, pak su ga vedeli bez verige.

— De Pinedo. „Santa Maria II.“, aeroplanski, koji je vlasta poslala. De Pinedu mjesto zapaljenoga, započeta je svu let iz Staten Islanda u Ameriku. De Pinedo će letiti još neko vrijeme iznad Amerike, a zatim će letiti u Rim preko Lizabona u Portugalu.

— Jugoslavenski avijatikari, koji su letili iz Pariza u Bombay, vratili su se sa svog leta natrag u domovinu. Spustili su se u Zemunu blizu Beograda. Dočekali su ih zastupnici vlade i vojske, te velika masa odusevljenog naroda, koji im je pripredio hrvatsku manifestaciju.

— Kineska revolucija. U Kini još uvijek revolucioni vlade, a nezna se kako ni kada će se umiriti. U posljednje vrijeme izgleda, da je sjeverna Kina jača od južne nacionalističke Kine. Kang-Tso-Lin je jak, pak sada spremna jedan jak udarac južnim Kinezima. Kada bi ih pobjedio, onda bi Pe-king zavladao cijelom Kinom. No, ne može se ništa u tom pogledu još kazati. Znamo samo: revolucija vlade i još će vladati...

— Proces protiv komunista. Pred posebnim tribunalom za zaštitu države u Rimu zaključio se je proces protiv desetorice komunista, koji su snovali protudržavnu zastavu, Sestorica su osudjena za 12 godina zatvora, jedan na 7 godina i 9 mjeseci, jedan na 5 godina, jedan na 4 godine, a jedan je riješen.

— Bojni u Maroku. U Maroku se, kako smo već pisali, vode borbe između španjolskih četa i marokanskih ustasha, koji vodi jedan nasljednik Abd-el-Krima. Ti su ustasha jaki, pak Španjolska u bojevima mnogo gubi.

— Konfederacija. U Rimu se je sastala konfederacija, koja je zaključila, da se imaju konfirirati za vrijeme od 5 godina. Viši komunistički poslanici Misuri, organizator državnice „Domovina i sloboda“.

— Još jedna revolucija. U Boliviji je pred par dana proglašeno opсадno stanje. Poslije zadnjih izbora, kod kojih je vlada bila uspješna, počelo je u zemlji neko revolucionarno gibanje. Vlada je diktata, spremlja da se bije s revolucionarcima. — Jedan jak savez. „Corriere della Sera“ piše o tome, kako se Rusi u zadnje vrijeme spremljavaju stupiti u tijesna prijateljska pregovaranja s Francuskom, jer žele stvoriti jedan jak savez s njom i Njemačkom. To bi imalo velikog značenja za svu svjetsku politiku. Ti glasovi se doduše još ne mogu potvrditi, ali su znadajni.

— Izjave Engleske o albanskom sporu. Engleski ministar vanjskih poslova Chamberlain dao je o sporu između Italije i Jugoslavije jednu izjavu, u kojoj je medju ostalim kazao: „Velika Britanija je u prijetijskim odnosima koliko s Italijom koliko s Jugoslavijom, pa je za to i poduzela sve, da se te dve države, koje su sada u sporu, sporazume. Velika Britanija nema namjere, da se u tom pogledu postavlja ni na jednu ni na drugu stranu.“

— Malo Antanta. Dne 12. maja sastati će se u Jahimovu u Čehoslovačkoj ministri izvanjskih poslova onih država, koji sastavljaju Malu Antantu na konferenciju. Konferencija će trajati 2 dana. Raspravljati će se u glavnom i o albanskom sporu.

— Međunarodna gospodarska konferencija. Dne 4. maja otvorena je u Ženevi međunarodna gospodarska konferencija. Na toj konferenciji zastupano je oko 40 država sa 400 delegata, a raspravlja se o današnjem teškom gospodarskom stanju uopće. Na toj će se konferencija zaključiti, što bi se imalo učiniti, da se to teško stanje riješi, i kako da se pojedine države gospodarski podignu.

— Izbori u Jugoslaviji. Novine pišu, da će se u mjesecu augustu ovde godine vršiti u Jugoslaviji izbori za narodnu skupštinu. — Izbori za predsjednika u Čehoslovačkoj. Dne 24. maja vesiće se u Čehoslovačkoj izbori za predsjednika republike. Gori se, da će opet po svoj prilici biti izabrani Tema Masaryk.

Politički pregled

ITALIJA.

Spor o Slavonijom.

Još je uvijek neriješen. Kako smo u posljednjem broju našeg lista pisali posredovala je između Italije i Jugoslavije Engleska sa željom da bi se pitanje dovelo dobromu rješenju, no sve je ostalo u svom prijašnjem stanju.

Odnosnici između Italije i Jugoslavije još su u svom spornom položaju,

tako sve novine naglašavaju. Tim pitanjem bavi se danas sva svjetska štampa, a naročito francuska, engleska i njemačka.

Pošto engleske intervencije bilo se je opet počelo govoriti, da će između Italije i Jugoslavije doći do izravnih pregovaranja, pa su nekoje novine pisale, da je jugoslovenski poslanik u Rimu, dr. Rakic, već počeo pregovore s Mussolinijem, no to nije tačno.

Do izravnih pregovora nije još došlo, a nekoje novine pišu, da ne će još ni doći.

Mislio se je ispočetka, da će to pitanje doći pred Društvo Naroda, pa da će se tamo raspraviti. Poslije se je opet govorilo, da to neće doći, a sada opet nekoje novine govore, kako će samo Društvo Naroda to pitanje moći rješiti. Novine naglašavaju, da su u srži tog pitanja dvije najvažnije točke, zbg kogih je do sporu uopće došlo, a to su neptunske konvencije i tiranski pakt. Dok se te dvije točke ne rješi, spor se ne riješi.

Rimská vlada je izjavila, da je svaki čas pripravna pregovarati s Beogradom, ali da u pogledu tiranskog paktova nema što da pregovara, jer se to isključi. Time će država za sada na godinu zastaviti dobiti oko 350 milijuna lira. Kad potpuno ukinie dobitke, onda će zaštediti govoriti jedno mjesto miljardu lira.

— Jedna američka vijest. Večeri američki list „Chicago Tribune“ nedavno je objavio jednu vijest, da su Jugoslavija, Švica, Čehoslovačka i Njemačka, spremne razdjeliti među sobom republiku. Autrijus. Ovo je baš američki!

— Madžarski kralj. Madžarska monarhistička stranka u posljednje vrijeme na-
glasa, da je potrebno što prije postaviti na madžarsko prazno prestolje kralja. Ta stranka smatra za madžarskog kralja Karlovo sinu Ottona. Novine pišu, da će do-
sada Zita sa svojom dijecom otići, da se stalno nastani u Madžarskoj.

— Masaryk u Napulju. Dne 3. o. m. bio je u Napulju predsjednik čehoslovačke re-
publike Masaryk. On je bio na odzvusu pu-
tovanju u Egipat i Palestino, pak se je kroz Napulj vratio natrag u Prag. On pu-
tuje „cincognito“.

— Egipatski kralj Fuad posjetiti će do-
paketu francuskoj republiki. Tamo će biti
svrčano primljena.

— Međunarodni studencki kongres. Koncem mjeseca augusta sastati će se u Rimu na jedan veliki studencki međunarodni kongres studencki zastupnici iz 28 raznih država. Vrše se velike pripreme.

Kongres će otvoriti on. Turati, sekretar fašističke stranke.

— Proces protiv Corviju. Dne 11. o. m. započeo je pred izvanrednim sudom proces protiv Ivana Corvija, koji je god. 1924. u-

morio fašističkom poslanicom Casaliniju.

— Italijansko-madžarski spor. Dne 3.

o. m. predložio je madžarski ministar

vanjskih poslova madžarskom parlamentu

zakonski acat za ratifikaciju prijetijske

pogodbe s Italijom. Pogodba sadrži

ovakav zakon, kojim će biti uređeno to-tesko pitanje.

Parlament i senat

Parlament će opet sastati na zbrojavanje 18. o. m. Najprije će raspravljati o proračunu ministarstva finančnoga. Ministar on. Volpi govoriti će opet o revalutaciji lire. Zatim će govoriti on. Bottai o sindikalizmu i korporacijama. On. Mussolini će tekom raspravljave o proračunu za unutarnje ministarstvo imati važan govor, kojemu će se sada pripisati povjesno značenje.

U tom svom govoru očekati će u glavnom sve do sada izdane nove zakone, a također i one, koje će fašizam u budućnosti izdati. Sjednice parlamenta trajati će po svoj prilici desetak dana.

— Sjednice fašističke stranke.

Dne 4. o. m. vršila se je u Rimu sjednica fašističkog vodstva. On. Turati govorio je o položaju stranke. On. Mussolini izjavio je svoje zadovoljstvo za jakost fašističkih redova, koji radiju svim snagama za dobrobit države. Zatim je govorio o nekim smjernicama stranke, te o radu stranke na poboljšanju života, da se to rade na skupou, što su se do sada uz pomoći naših državnih namještenica.

— Koliko će država priliditi? Na sjednici ministarskog savjeta zaključeno je, da se državnim namještenicama snize ili ukinu dodatci za skupou (carovveri). Time će država za sada na godinu zastaviti dobiti oko 350 milijuna lira. Kad potpuno ukinie dobitke, onda će zaštediti govoriti jedno mjesto miljardu lira.

— Jedna američka vijest. Večeri američki list „Chicago Tribune“ nedavno je objavio jednu vijest, da su Jugoslavija, Švica, Čehoslovačka i Njemačka, spremne razdjeliti među sobom republiku. Autrijus. Ovo je baš američki!

— Madžarski kralj. Madžarska monarhistička stranka u posljednje vrijeme na-
glasa, da je potrebno što prije postaviti na madžarsko prazno prestolje kralja. Ta stranka smatra za madžarskog kralja Karlovo sinu Ottona. Novine pišu, da će se u tom pogledu postavlja ni jedna ni na drugu stranu.

— Malo Antanta. Dne 12. maja sastati će se u Jahimovu u Čehoslovačkoj ministri izvanjskih poslova onih država, koji sastavljaju Malu Antantu na konferenciju. Konferencija će trajati 2 dana. Raspravljati će se u glavnom i o albanskom sporu.

— Međunarodna gospodarska konferencija. Dne 4. maja otvorena je u Ženevi međunarodna gospodarska konferencija. Na toj konferenciji zastupano je oko 40 država sa 400 delegata, a raspravlja se o današnjem teškom gospodarskom stanju uopće. Na toj će se konferencija zaključiti, što bi se imalo učiniti, da se to teško stanje riješi, i kako da se pojedine države gospodarski podignu.

— Izbori u Jugoslaviji. Novine pišu, da će se u mjesecu augustu ovde godine vršiti u Jugoslaviji izbori za narodnu skupštinu.

— Izbori za predsjednika u Čehoslovačkoj.

Dne 24. maja vesiće se u Čehoslovačkoj izbori za predsjednika republike. Gori se, da će opet po svoj prilici biti izabrani Tema Masaryk.

Domaće novosti

Njeg. Vel. Kralj doći će u Trst Javljaju iz Rima, da će 24. maja u Trst doći Njeg. Vel. Kralj Viktor Emanuel III. Toga će se dana otkriti novi veliki svjetionik nad Barkovljem. Taj je svjetionik ujedno i spomenik talijanske pobjede. U Trstu je obrazovan odbor, koji vodi sve pripreme kako bi se kralj što dostojnije primio.

Vladina potpora Istri

Neki dan otišla je u Rim jedna komisija da na ministarstvu finacija ishodi da što bržu novčanu pomoć za razne istarske potrebe. Komisiju je vodio senator Chersich. Na ministarstvu su konfiskirali s. on. Suvichem. Pored nekih drugih zajmova uspijelo je toj komisiji dobiti 3 milijuna lira po 63% za javne gradnje pojedinih istarskih općina. Ta 3 milijuna lira razdjeliti će se ovakom: 30.000 tijanskoj općini, 83.000 barbarskoj, 430.000 pokarskoj, 120.600 podgradskoj, 118.000 plominskoj, 25.000 žminjskoj, 100.000 općini Izoli, 1 milijun 550.000 puljskoj, 120.000 svetvinčenskoj, 250.000 Umagu, 150.000 Balama, 30.000 općini Vrtonigli.

Smrtna kosa

Stiže nam tužna vijest, da je dne 27. aprila o. g. u 6 sati na veče zaklopila svoje umorne očice šest godinju Milka Grakalić, kćerka Josipa i Luce rođene Lorencin iz Medulina, koji sada stalno borave u Zagrebu. Bolesnicu su njegevali u njezinoj teškoj bolesti nasi vrijedni mladi liječnici iz Istre gđ. Dr. Josip Petek, Dr. Ante Švalba i Dr. Tomo Franković te zagrebački liječnici gđ. Dr. Kohler, Dr. Singer i gospodin Dr. Prašek. Oni su nastojali i učlizili sve svoje znanje, da bi spasili život maloj bolesnici, ali je bolest svemu prkosila i odudala mladi život. Gospoda liječnici, koji Istrani toliko zagrebčani pokazali su svoju poštovljivost i razumijevanje siromašnih Istrana, što je vrlo hvalevrijedno.

Sprovod pokojnice, koji se je vršio 29. o. m. u 4 sati pop. bio je nadasve ganutljiv, i riješito se kada vidja toliko svijeta na sličnim sprovodima. Ovo je vrlo lijepi glas o našim Istranima, koji su i u Zagrebu sačuvali iste naše lijepje običaje i usrednosi.

Knjizice bivše austrijske poštanske štiedonice

Pokrajinske poštanske direkcije marljivo rade na tome, da se pitanje uložaka u bivšu austrijsku poštansku štiedonicu što prije i bolje uredi. Svake sedmice šalje se na ministarstvo 3000 knjizica na likvidaciju. Mnoge se knjizice još od 1924. nalazi u Beču na centrali. Čim se tamo ustanovi tražnina odmah će se pristupiti isplaćivanju. Drži se, da će se tekom mjeseca junija končano sve uređiti tako da će, ulagatelji moći biti isplaćeni.

Kongres narodnih manjina

Novine pišu, da će se u Zenici vršiti kongres ovoga proljeća kongres zastupnika narodnih manjina iz raznih država. Pripravite se već vrše.

Cijene u trgovini na veliko — padaju.
Novine pišu, da u zadnje vrijeme cijene robu u trgovini na veliko vidljivo padaju. Ustanovilo se je, dačapo, da su cijene pale već za 20 posto ili za jednu petinu od dosadašnjih cijena. To je zato, jer se u posljednje vrijeme lira digla, no, još ne opaža, da bi i cijene u trgovini na malo padale, nego se drže na svojoj staroj visini.

Vlasna ljetina u 1926. g.

Julijaska Krajina je vinorodan kraj. Tako je u godini 1925. u ovim našim krajevinama urodilo svega ukupno 329 hiljada hektolitara vina. Na lanjsku je vinsku ljetinu bila vrlo slaba, jer opažamo po statistici, da je u Julijskoj Krajini urodilo samo 194.000 hektolitara vina. Kako vidimo mnogo manje nego 1925. No, tako je bilo u svoj Italiji. Svadje je lani vino slabo urodilo.

Veliki studenčki zbor u Gorici.

Dne 18. o. m. nagrnuti će u Gorici veliko mnoštvo studenata sa svih univerziteta Italije. Ratuna se da će ih zajedno biti oko 10 hiljada. Sa studenima, će doći u Goricu i generalni tajnik fašističke stranke on. Turati, a također drugi nekoji članovi fašističkog direktoriјuma. Obdržavati će se razne važne ceremonije.

Sjednica istarske fašističke federacije.

Dne 6. o. m. održala se je u Puli sjednica istarske fašističke federacije. Na toj su sjednici odbornici zaključili,

da se mora pristupiti što skorijem obrajanju cijena živežnih namirnica. Lira se je digla, a cijene u Istri još ne padaju. To tako ne smije ostati, jer je vlasta zaključila, da se cijene moraju sniziti.

Osim toga se je na toj sjednici govorilo i o promjeni starih prezimeni, u Istri. Sastavljene su upute, koje će se dati svim fasljima u Istri, kako moraju u tom pogledu postupati.

Kubanski Kozaci.

Tako se zove jedan pjevački kor savstavljen od samih ruskih Kozaca. Ti Kozaci pjevali su do sada po svim državama i svadje se je svijet divio slavenskoj pjesmi, koju oni u zboru izvanredno lijepo pjevaju. Ove sedmice došli su Kubanski Kozaci u našu kraljevu, te će pjevati na pozornicama u Gorici, u Trstu, u Puli i na Rijeci.

Zapljena "Istarske Rijeć".

Zadnji broj našega lista bio je zaplijenjen.

Javljamo našim dopisnicima, da su tom zaplijenjenom broju bili dopisi: Iz Rijeke, Opatije, Australije, Sv. Martina, Veprinca, Roverije, Rovinjskog seha, Doline Mirne, Roča i Žejana. Uvodnik je bio posvećen bllok. Vinku Kisiću, glavnom uredniku splitskog "Novog Doba", koji je pred kratkim umro.

Visočkoškolci i vojna dužnost.

L'Informatore della Stampa donzane, da je ministarstvo vojske udovljilo molhamu, kojima su molili nekoj studenti u našim pokrajima, što se nalaze na univerzitatu: u inozemstvu, da im se edgodi dan za ulazak u vojsku dok ne svrše studije tekuće školske godine, to jest neka im se dozvoli da uđu u vojsku s godišnjem 1907. — Ministarstvo im je odobrilo dopust od 3 mjeseca: Još je vrijeme za ulaganje mobilni. Oni, koji se molba odobrili morat će pod oružje 23. jula o. g.

Spomenik palim u Zadru.

Zadar se spremna već više vremena da podigne jedan dostašnji spomenik svima onima, koji su pali kao dobro voljci u ratu za oslobođenje. Ta je namjera izazvala veliko odobravanje u fašističkim redovima. Novine pozivaju narod da novčano podupre ovu akciju. Spomenik u Zadru mora biti spomenik palima za svetu slobodu i znak narodne zahvalnosti onima, koji su dali svoje živote na oltar domovine.

Jedanaesta stoljetnica rođenja Sv. Ćirila.

Dne 6. o. m. pada jedanaesta stoljetnica od rođenja sv. Ćirila slavnoga apostola Slavenstva. Toga se je dana u rimskoj crkvi sv. Jeronima pjevala svetečana misa, a nekoj obredi vršili su se u staroslovenskom jeziku. Dok se inače obiljetnice svetaca ne slave posebnim ceremonijama, papa je ovoga puta proslavio sv. Ćirila iznimno dozvolio. To je znak, da je papa imao obzira prama Slavenima, a uopće se opaža, da je on u posljednje vrijeme svoju politiku prama Slavenima promjenio u neki bolji smjer.

30 milijuna za zajmovo poljoprivredicima.
Istarski poljoprivredci su od uvijek a naročito u zadnje vrijeme u velikoj oskudici novca, pak im s toga razloga gospodarstva iz dana u dan vidljivo propadaju. Da se tome zlubar donekle doškoči "Istituto Federale per il Riformamento delle Venezie" stavlja na raspolaženje raznim gospodarskim i zadržućim zavodima naših krajeva. 30 milijuna lira, da se razdjeli u obliku zajma s interesom od 5 1/4% među poljoprivredcima. Rok zajma može trajati i 5 godina. Zajam će se moći dobiti samo za obavljanje gospodarskih poslova, za slijanje, za uređenje zemljišta, na nadvođnjivanje, za izgradnju gospodarskih zgrada, bunara, zidova, i ograda, za sadnju uljika, murava, vinograda itd. Potanje informacije o zajmovima daju razni gospodarski zavodi i zadruge, jer će o tome dobiti izravne upute.

Borba protiv sušice.

Poznato je da u Puli postoji jedna zadruga, kojoj je zadaća da se svim mogućim sredstvima boriti protiv jednog teškog zla, koje bije naše krajeve, to jest, protiv sušice. Ta se zadružna zove "Consorzio antitubercolare" a predsjedna joj senator Chersich.

Dne 6. junija ove godine ova će zadružna pomoći svojim saradnicima po svoji Istri držati predavanja o tuberkulozi, osnivali će se u pojedinim selima odbori za borbu protiv tuberkuloze i sakupljati će se mlodari.

Strani državljani

mogu da se legitimaciju od svakoga, koji dođe u jedan hotel da prespava, od svakoga, koji bude htio da sklopi jedan trgovski posao, s trgovcima ili komisionarima s raznim dragocjenim predmetom, starovima ili eksplozivnim materijalom. Svatrstari ili hoteljeri morati će u knjizi putnicu za inozemstvo, iskaznicu željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

može se dok si je ne napravi legitimirati s kakvim drugim dokumentom, a osobito preporučiti našim ljudima, da nose sobom kakav dokument s fotografijom. Ako neko posjeduje

oružni list ili kakav drugi dokument

izdan od državne vlasti:

kao što je na primjer željeznička knjizica, putnica za inozemstvo, iskaznica željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

svi putujući trgovci, vratar, čuvari magazina, radnici raznih poduzeća, tvrdi

ka itd.

Od 30. junija dalje.

tražiti će se legitimaciju od svakoga, koji dođe u jedan hotel da prespava, od svakoga, koji bude htio da sklopi jedan trgovski posao, s trgovcima ili komisionarima s raznim dragocjenim predmetom, starovima ili eksplozivnim materijalom.

Svatrstari ili hoteljeri morati će u knjizi putnicu za inozemstvo, iskaznicu željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

može se dok si je ne napravi legitimirati s kakvim drugim dokumentom, a osobito

preporučiti našim ljudima, da nose sobom

kakav dokument s fotografijom. Ako neko posjeduje

oružni list ili kakav drugi dokument

izdan od državne vlasti:

kao što je na primjer željeznička knjizica, putnica za inozemstvo, iskaznica željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

svi putujući trgovci, vratar, čuvari magazina, radnici raznih poduzeća, tvrdi

ka itd.

Od 30. junija dalje.

tražiti će se legitimaciju od svakoga, koji dođe u jedan hotel da prespava, od svakoga, koji bude htio da sklopi jedan trgovski posao, s trgovcima ili komisionarima s raznim dragocjenim predmetom, starovima ili eksplozivnim materijalom.

Svatrstari ili hoteljeri morati će u knjizi putnicu za inozemstvo, iskaznicu željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

može se dok si je ne napravi legitimirati s kakvim drugim dokumentom, a osobito

preporučiti našim ljudima, da nose sobom

kakav dokument s fotografijom. Ako neko posjeduje

oružni list ili kakav drugi dokument

izdan od državne vlasti:

kao što je na primjer željeznička knjizica, putnica za inozemstvo, iskaznica željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

svi putujući trgovci, vratar, čuvari magazina, radnici raznih poduzeća, tvrdi

ka itd.

Od 30. junija dalje.

tražiti će se legitimaciju od svakoga, koji dođe u jedan hotel da prespava, od svakoga, koji bude htio da sklopi jedan trgovski posao, s trgovcima ili komisionarima s raznim dragocjenim predmetom, starovima ili eksplozivnim materijalom.

Svatrstari ili hoteljeri morati će u knjizi putnicu za inozemstvo, iskaznicu željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

može se dok si je ne napravi legitimirati s kakvim drugim dokumentom, a osobito

preporučiti našim ljudima, da nose sobom

kakav dokument s fotografijom. Ako neko posjeduje

oružni list ili kakav drugi dokument

izdan od državne vlasti:

kao što je na primjer željeznička knjizica, putnica za inozemstvo, iskaznica željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

svi putujući trgovci, vratar, čuvari magazina, radnici raznih poduzeća, tvrdi

ka itd.

Od 30. junija dalje.

tražiti će se legitimaciju od svakoga, koji dođe u jedan hotel da prespava, od svakoga, koji bude htio da sklopi jedan trgovski posao, s trgovcima ili komisionarima s raznim dragocjenim predmetom, starovima ili eksplozivnim materijalom.

Svatrstari ili hoteljeri morati će u knjizi putnicu za inozemstvo, iskaznicu željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

može se dok si je ne napravi legitimirati s kakvim drugim dokumentom, a osobito

preporučiti našim ljudima, da nose sobom

kakav dokument s fotografijom. Ako neko posjeduje

oružni list ili kakav drugi dokument

izdan od državne vlasti:

kao što je na primjer željeznička knjizica, putnica za inozemstvo, iskaznica željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

svi putujući trgovci, vratar, čuvari magazina, radnici raznih poduzeća, tvrdi

ka itd.

Od 30. junija dalje.

tražiti će se legitimaciju od svakoga, koji dođe u jedan hotel da prespava, od svakoga, koji bude htio da sklopi jedan trgovski posao, s trgovcima ili komisionarima s raznim dragocjenim predmetom, starovima ili eksplozivnim materijalom.

Svatrstari ili hoteljeri morati će u knjizi putnicu za inozemstvo, iskaznicu željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

može se dok si je ne napravi legitimirati s kakvim drugim dokumentom, a osobito

preporučiti našim ljudima, da nose sobom

kakav dokument s fotografijom. Ako neko posjeduje

oružni list ili kakav drugi dokument

izdan od državne vlasti:

kao što je na primjer željeznička knjizica, putnica za inozemstvo, iskaznica željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

svi putujući trgovci, vratar, čuvari magazina, radnici raznih poduzeća, tvrdi

ka itd.

Od 30. junija dalje.

tražiti će se legitimaciju od svakoga, koji dođe u jedan hotel da prespava, od svakoga, koji bude htio da sklopi jedan trgovski posao, s trgovcima ili komisionarima s raznim dragocjenim predmetom, starovima ili eksplozivnim materijalom.

Svatrstari ili hoteljeri morati će u knjizi putnicu za inozemstvo, iskaznicu željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

može se dok si je ne napravi legitimirati s kakvim drugim dokumentom, a osobito

preporučiti našim ljudima, da nose sobom

kakav dokument s fotografijom. Ako neko posjeduje

oružni list ili kakav drugi dokument

izdan od državne vlasti:

kao što je na primjer željeznička knjizica, putnica za inozemstvo, iskaznica željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

svi putujući trgovci, vratar, čuvari magazina, radnici raznih poduzeća, tvrdi

ka itd.

Od 30. junija dalje.

tražiti će se legitimaciju od svakoga, koji dođe u jedan hotel da prespava, od svakoga, koji bude htio da sklopi jedan trgovski posao, s trgovcima ili komisionarima s raznim dragocjenim predmetom, starovima ili eksplozivnim materijalom.

Svatrstari ili hoteljeri morati će u knjizi putnicu za inozemstvo, iskaznicu željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije. No budući isto malo stoji dobro je napraviti si i nju.

Identitetne legitimacije imati

može se dok si je ne napravi legitimirati s kakvim drugim dokumentom, a osobito

preporučiti našim ljudima, da nose sobom

kakav dokument s fotografijom. Ako neko posjeduje

oružni list ili kakav drugi dokument

izdan od državne vlasti:

kao što je na primjer željeznička knjizica, putnica za inozemstvo, iskaznica željezničke milicije itd. može uvik da se s tim dokumentima legitimira i ne treba imati identitetne legitimacije.

IZ ZAGREBA.

stročadi... Narodne zaštite... Zagreb... i zbor... Mariborski Slovenci u Zagrebu... Spomen na Zrinski i Frankopane...

Urođena zaštita, savez više društava, zaštitu sirotinje, naročito djece i mladeži, to je ove i svake godine, u prosljednjem je danu na Dujdev dan svoj "Dan slobode". Taj je dan društvo priredilo sa akciju po gradu da dobrovoljnim posimom građanstva namakne sredstva, faljne vršenje svoje plemenite zadatke, i društvo provodi već od svoga postanja. Spominjemo ovaj dogodaj, karakterističan zato, jer nas sjeca na vrijeme gledatih godina, kada je ovo društvo spatisće mladić života djeci iz Bosne, Hrvatske i Istre, Dalmacije i Slovenije, rastući postoji još iz 1914. godine pod imenom "Zemaljski odbor za zaštitu porodica i mobiliziranih i u ratu poginulih vojnika". 1918. god. društvo dobiva naslov "Narodni odbor za zaštitu djece i mladeži". 1920. godine proglašeno je "Narodna Zaštita", i djeluje od tada kao savez dobrovrijednog društva. U doba rata, kada je u našim jevima zaprijetila glad da uništi sve što nije ginko na bojištima, počinje govorni rad ovoga društva na spasavanju djece, da se barem njih usručuju na život. Na taj je način Narodna Zaštita spasiла narod u vrijeme rata dvadesetih godina, ali i u raznim mjestima Hrvatske, Slavonije i Banatu. Tom je zgodom našlo okvir i hajdala istarske djece krov i kućiste svojih sunarodnjaka. Napomjenjeno se mnogi od ovih nalaze još i nadalje u svojih dobrovrijednosti, što je najbolje dobrodašstvo, što je najbolji dobrobit. Da se vidi što su sve djece našla u ono doba kod imućnih hrvatskih seljaka. Narodna zaštita vodi i dalje o njima brigu, u liku nisu ova djece već danas neovisni ovi. Uz ove prvenstvene zasluge, koje je Narodna Zaštita svojim radom stekla ona danas još uvijek može i zboriti i zbrinjati i tvoriti. Dr. Josip Silović, sveučilišni profesor, rodom Primorac vodi ova humanitarna instituciju od njezina postanka do danas.

Zagrebački Zbor je i ove godine priredio i I. V. (S.V.) svoj uobičajeni proljetni kongres. Ovaj put su izloženi automobili, godišnari strojevi, radio aparati i članci za vrijevi t. j. razne vrste uglejena. Ovi uobičajeni sastanki, koji priređuju Zagrebački Zbor od nekoliko godina unatrag svake godine, znače u privrednom životu Zagrebačkog. Na tim sastajima studuje uz pravne predmete i cijele države i vanjsku politiku, i to gotovo iz svih evropskih industrijskih središta. U tom nastojanju Zagrebački Zbor pokazuje je jasnom njegova težnja da što je najveći privredni napretak. Kao takav Zagreb je poznat i izvan granica države, a među gradovima Jugoslavije zauzima odavanje bez konkurenčije u trgovskom i industrijskom pogledu preko mjesto. To dokazuje i ovaj prvenstveni sajam, za koji novine donose da je neobično uspiješan, a stotine interesentima dolazi dnevno iz cijele Jugoslavije da si na zboru nabave potrebnih izložene artikle.

Prošle nedjelje posjetila je Zagreb ovečer grupa mariborske inteligencije (oko 100 osoba), da si u njem razgledaju sve znamenitosti i ljepote. Na stanicu im je bio priredjen ljepljivo doček. Gosti su bili u kazalištu, muzejima, položili su vijenac na grob kralja Stjepana i pred spomenik Juriju Trossmajeru. Slovenci su odusjevljeni stavljanjem u Mariju i vesele su vratili u Maribor, kamo su pozvali Zagrepčane da im izvrste posjet. Veze između Slovenaca i Hrvata, time dobivaju na sređanost, a to su samo nastavak onih međusobnih dobrobiti i prijateljstvih veza, koje su jedinstveni drugih od uvijek gojili.

Ovo 30. IV. se održava pomen na smrtniku smrtni bana Petra Zrinskog i kneza Jurana K. Frankopana u Bečkom Novom mjestu 30. aprila 1871. Njihove porodične suile u svoje vrijeme načinjavaju hrvatske slavne porodice. Potar je potomak slavog Nikole Šubića Zrinskog — sigetskog unukinja. Ova dva velikana trebalo je pogubiti, da bi se Hrvatska dokraja skršila. Izjavljene smrti puno je bečki dvor svoje priznaje blagajne iz riznice Zrinskog i Frankopana. Loza ovih buntovnih plemenitača sumire odmah nakon njihove smrti. Trebilje je sagradio svaki trag. Banici su Karinu odveli u Grac poslije katastrofe i bijedi i nevolji rastavljeni od djece i sinom tu umire. Sin Petar — Anton Ivan potuo je od zlostavljanja i bolni na tračnom sudbinom. Dvije mlade kćeri Zrinskog umru u samostanu, kamo jednu od njih Zorku silom odvedeo Austrijski general, u Madjarsku, umre u protivstvu u Turškoj.

Zrinski i Frankopan dopremljeni su 1919. god. velikim slavljem u Zagreb i kotači im danas počivaju u zagrebačkoj katedrali. Kćerki Petrovoj, koja je sahranjena u jednom manastiru u Cetinju u Koruškoj misli Braca hrv. Zmaja još ove godine postavili nad grobnicom spomen-ploču.

Poznato je, da su braci Nikola i Petar Zrinski, Petrova žena Banica Katarina i sinovi Krsto Frankopan bili osobiti prijatelji knjige, jer su i sami napisali za ono doba knjige, i tako ostavili uspojenu pjesničku djelu, i tako postavili uspomenu, kao knjigama i pjesmama. Fran Kresto Frankopan bio je pjesnik, pak je u jednoj svojoj pjesmi rekao da:

"Neklikom živu, ki zeline postenol."

IZ RIJEKE.

Prvi maja. - Kako je negda bilo. - Nadjenje zaravnica. - Neće da se zene. - U vatre se poznaju — prijatelji. - One tri.

Ima već nekoliko godina, otkad čovječanski ulazi u nekome stropnju u najlepšem mjesecu: u maj. U mnogim državama prvi je maja dan radnički, dan velički i bučnih povorki, silnih manifestacija i demonstracija. Tu se ore "skarmanjole", winteriacionale, povuci dolje ovaj! — gore onaj! — i jedan za sve i svu za nikoga i sve takо! I bujici se svijeta raziljeva ulicama. Sve su glave usiljene, svu moždani zapaljeni, samo čitavi su gradovi kao vulkani, gotovi da provale. I evo — upravo ta je možbenost provedala, koja se ulazeći u mjesec maj svipe.

Ni setjaj po selima našim ne ulaze u taj mjesec baš sasvim mirna srca. "Maj — ljuči tmaj" — već neki naši Primorci, jer im više puta maju mjeseca hura, vodnje sav plod u vinogradu i s vrtova. Tu dolazi u prvom redu bura črničnjaka, koja može jedinim mahnom da odnesi i pobije sve trstine u našim vrtovima i voćnjacima. Zato i nema nikog pravog pouzdanja u maj: "Maj — uzmij i daj" — veli ratara, a time hoće da kaže, da će ljetinu biti dobra, ako u tom mjesecu bude pada kriša. Ne bude li kriš — ode krunjal i fažol. A vjere u mjesec maj nemaju ljudi, ni onda, kad vede. Po vas maj, ne ostavljači zimski halj; ili: no svlači zimski halj, dok ne dodje mjesec maj.

Jedni maju, što si dočekao! A sjećaš li se, kako smo te ono pozdravljali mi, dok smo bili mladići! Išli bi su u Drenovu, posjekli bi se kavko vito drovo, zelenu mu se grane i granične okitile raznobojnim vrpčama, jabukama, narancama i poličole pod prozor koje mile i drage.

Zar nije to bilo lijepo i poetično; a, Ninetta?

— Moj veli Vise valja danje vječat, ca ga danas mladić divojke plati, nego deset vasch nekadačnjih maji. Nego da vas ja malo pitam: ca vi zaspravje nimate ca drugo se gorovit ne fandoneš od maji, keh se nekada divojkam stavali? Zat ne pišete ca oportovljuju od bolesti?

— Ah, te ženidbi! Ja sam ih već stuفالa... Lijepa generacija!

Rokac.

Razborita majka

je ona, koja daje svojoj djeci **Cacao de Jong's**, da ih uzgoji jake i zdrave. Taj je kakao prvo vrsno oporavno sredstvo za djecu, starce i one, koji se oportovljuju od bolesti.

IZ VODICA

Djevojčica našla preranu smrt u bunaru.

Ponovno se lačamo prema, jer smo primorani da vam se javimo, ali i opet moramo, da vam se tužimo. O, brižno mi istarski sejaci, nikada u našu dragu novinu nista veseloga ne javljamo, uvijek se samo tužimo. Takvu nam je Bog sudbinu zapisao.

Pred nekoliko dana dogodio se je kod nas jedan slučaj, koji nas je veoma sve sasjedane prestrašio. Malo niže se malo imamo jedan bunar, koji nam većinom rabi za marvu, a kadakada i za nas ljude. Taj bunar je baš kod samoga puta, koji vodi u naše poje, a ne pokriven je i neogradijan.

Već je prošlo 40 i više godina, kako se je u tom bunaru utopila jedna djevojčica, a to se je dogodilo nekako u isto vreme danas. Dne 30. aprila taj se je služaj ponovio. Toga je dana ista jedna djevojčica, da bera crvje, da ga odnese učiteljici u školu. Nabrala je crvječića i kako je bila blizu bunara, nagurnula se da nad vodu da crvjece opere, ali je pri tom izgubila ravnotežu te je pada u bunar, goje se je iz dugih borbi utopila. U blizini nije bio nikoga, da bi malu vidio, kada je pada u bunar. Istom poslijedno jedno pola sata naši su je mrtvu u bunaru. Ovo je jedna grozna nesreća.

Dragi roditelji, pripremite male boje vasej djecu, nemojte ih pušati iz oka, pazite na svaki njihov korak, jer kako vidište, nesreća se lako dogodi. S druge strane upozorujemo, da bi bila krajnja potreba, da se onaj naš bunar po kraj ili barem visoko ogradi. Više smo već puta upozoravali naše seoske vodje na to, da se zauzmu za to i da se bunar popravi, jer je opasan i za odrasle ljude, ali oni za to mire i ne mire. To im ne služi na čast. Sto više propada selo, to sve više pada i njihov ugled medju domaćinima i vanjskim pučanstvom. To ne valja.

Vodčani.

Tko su bili Giuliani?

Dosli su iz Rima u Trst godine 1000. To je bila najstarija i najimpenitija porodica, koja se je ovdje nastanila.

Fridrik Barbarossa je pod datumom Landavia 2. maja 1152 pripoznao tršćanske Giuliane da potječu od **rimskog cara Didiu Giuliana, Imperator Ferdinand** prvi im je dozvolio da si drže svoju carsku strazu. Članovi ove porodice obavljali su velike časti kao suci, vojskovođe, visoki crkveni dostojanstvenici i diplomatice.

Zadnji potomak ove porodice bio je poznati filozof **Anton Giulian**, koji je živio 1785 i koji je stupio rodbinske veze sa poznatim tršćanskim patricijima "Mareni". Danas jedna **ULICA** u Trstu nosi naziv **GIULIANI** a malaz se u **BV. Jakova** kraj crkve, gdje je slovenska škola i pod brojem 42 pa daleko poznata i znamenita **Iekarska Castellanovac**, koja proizvodi najbolje iekarske specijalitete, energična sredstva za oporavljene, čišćenje krv i druge lijekove za domaću uporabu.

Franina i Jurina

Fr.: Jurino, ti ki sve znaš, povej mi malo, ča će te reć: Misisipi?

Jur.: To su dve besedi: jedna je — misi, a druga je — sipe.

Fr.: Va kemi zajike?

Fr.: Va indijanskem. Misi će reć — veli — a sipe — voda. Misisipi će po tem reć: vela veda. A i je velika ona reka u Ameriku: morda deset puti toliko, koliko je od ovde do Crne gori.

Fr.: Aj stroka! A mora bit i uneštano široka; ča ne?

Jur.: Na mesteh je široka, koliko je visoka naša Utka.

Fr.: To mora bit jedna od najvećih reči na svete. A smo mi pasali preko nje?

Jur.: To se zna, da smo. A pasali smo i preko nekog drugog vele rečetin, ke se va nju zlevaju, kako naši potokovi va more. I kada ti se one rečetinu napune, joh ti ga gradu i selu.

Fr.: Sadu razumem, zač se toliko piše od one strašne povodnji, tamo dole. Mora bit strašno!

Jur.: I kako strašno! A škoda! Tu ti gre na stotinu milijuni dolari, a to će reć na milijardi i milijardi lira. Tu su ti celi gradi pod vodom, sva polja i sve fabrike. Silna bogatstva, i sve ih voda ča nest, kako plevu.

Fr.: Ma sam čul, da li Misisipi ima i visoki zidi, pak mi je čudno, da voda gre preko njih.

Jur.: Oni zidi z jedne i z druge strani su na istini jako visoki, tako da na priliku va grade Nova Orleans mornaricu i ljudi glavli zdjigat, ača će da vide, kako vatori mrčiju zgoru i zdomaći po vode. Ali to sve ni nosta. Voda je strahovita sila. Kada naraste, ale će razbiti zidi, ale ce se prelete preko njih i potopiti sve, do česa pride.

Fr.: I tako je on brižan grad Orleans šal?

Ortopediski Institut **A. ZECCHI**
Via Roma 31 — TORINO — Primo piano nobile

Aparat Zecchi ozdravljuje

ERNIJU
(KILU)

Pozdrano potvrđenje jedne ugledne gospodje

Za javnu istinu, moram, gosp. Zecchi, potvrditi da mi je aparat kojem ste mi Vi poslao, bio draga utjeha, jer mi je ozdravio erniju koju su mi druga sredstva bila još više pogoršala.

Ovlašćujem Vas, gosp. Zecchi, da učinite s mojim pismom i slikom

Vi želite.

D'ALPOA SALUTE

Garna D'Alpago (prov. Belluno).

Javljamo, da će ovaj koristan aparat biti proklausiran ortopedici **A. ZECCHI** i njegovih vještih posavida u sljedećim mjesima i svratištu "Città di Trieste";

Piran: utorak dne 24. maja u svratištu "Al' Angelo d'oro";

Pzinj: u srijedu dne 25. maja u svratištu "Albergo Roma";

Pula: u četvrtak dne 26. i petak 27. maja u hotelu "Miramar";

Poštola: u subotu dne 28. maja u svratištu "Paterno";

Rijeka: u nedjelju dne 29. i ponedjeljak 30. maja u "Albergo Riviera";

Monfalcone: u utorak dne 31. maja u "Albergo al Cervo".

Jur.: Ni sa svem svega — ma mu ni ni puno bolje. A da nisu hitili vajer on veli zid?

Jur.: Zač su ga hitili? Zato, da se voda razleje na drugu stran, kade su sama polja i njive.

Fr.: I tu mora bit škodi!

Jur.: I kakove! Ovo leto je strašno lepo urođi bumbak. Žemlja ga je bila puna. Ravnica kako more široke, a sve pune Božjega blagoslova. I sve je to moralno pod vodu prit, samo da se spasi grad Orleans.

Fr.: A ča su oni brižni kmeti?

Jur.: Nisu pustili, da njim ruše zid, ki na jednoj strane i drugoj jako moćno brani njihova polja. I već su se stavili, kako da te s puškama obranit svoje.

Fr.: A voda?

Jur.: Voda je još bila nekoliko stotin kilometar dugo. Trebe i njoj nekoliko vremena, dokle dole pride. I dotele su se oni pravdali: te i poruši on zid, ale nete!

Fr.: Bože moj, to ti je već puti tako!

Jur.: Tako je bilo i tamo. Voda teče z dolu, još dan dva, pak će nahrupiti na grad — to svijet zna, ma to sve ne pomaže: oni se svejedin pravduju i jedan drugemu prete i sve tako. Nekeko je tako bio i u Carigrade, kad su još tamo zapovedali Grki. Svi su u Carigrade znali, da je Turčin na vratach i da je već sve zemlja okole njigova, ale to sve ni koristilo: Grki se mej sobom svajali i jedan drugemu zmerali: ti si liberalac, ti si radikalac, ti si ovo, ti si ono — dokle nisu jedan dan nagrulili u grad Turki i podavili Grke, a na crekvu Svetu Sofiju obesili Muhamedov banderu. Kine se brata za brata, ta će tudjina za gospodara, to je stara beseda, kubimo moralni svr pemalo zabit va glavu.

Fr.: A ter je tak! Pak ča je napred bilo?

Jur.: Ča val Carigrade?

Fr.: Ne, nego va onem Orleans.

Jur.: Zid su razbili, mat voda je sve jedin prisla u grad, i tamo ima strahovite škodi. Brizan svet!

Fr.: Ma ter je tak! A ja ki sam jedan put mislio, da je pul nas najnuje i da čovek po svete lako dobiva svoj kruh, a i piščenci da mu pečeni leti u usta. A ča te sada oni ljudi?

Jur.: Počekat te, da pade voda, pak te opet potet kopat i sadit.

Novi zakon Javne sigurnosti

GLAVA V.

O torušenju i o nekoj vrstama preprodavača.

Čl. 122.

Izuzev predpisne ovog zakona za obilaznu prodaju oružja i odjednog alata, te alkoholnog pića, obilazeći ne smije se vršiti zanat prodavača ili raspoređivača slike robe, živeza ili pića, tiskarnica ili narice, niti zanat komedijaša, pjevača, svirača ili gusica, javnog poslužnika, nosača, kočijaša, šofera javnih automobilova, brodar, laštioca obuće i elčino, a da dotični nije pretodno upisan u posebnom registru kod mjesne sigurnosne oblasti, koja mu o tome izda potvrdu.

Upis nije podredjen uslovima predviđenim u čl. 10. niti uslovu čl. 11., slobodno je pak sigurnosnoj oblasti da odbije upis onim osobama, za koje drži, da mogu to zlorabiti.

Zanat faršljana je zabranjen.

Čl. 123.

Upisati se ne smiju one osobe, koje nemaju identitetne karte, a odbiti se može upisivanje mladijim od 18 godina, kad su sposobni za drugi posao; te već kažnjanim ili opasnim osobama.

Čl. 124.

Vodnici, tumači, glasnici i planinski nosači moraju imati dopusnicu okružne sigurnosne oblasti.

Osim u slučajevima u čl. 10. dopusnica može biti uskraćena i onom, koji je bio osudjen radi prekršaja protiv čudoredova.

Dopusnica može se dati samo onima, za koje je ustavljeno, da su tehnički sposobni za obavljanje poslova.

Čl. 125.

Stranci, s izuzetkom onih Talijana, koji su strani državljanji, ne mogu da

se bave nijednim od zanata, navedenih u čl. 122, ako nemaju za to dozvolu sa strane kotarske sigurnosne oblasti.

Prigodom svečanosti, sajmova, vušarija i drugih javnih sastanaka, može i mjesna sigurnosna oblast da dade strancima dopusnicu.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik:
IVAN STARÍ
Tiskar "EDINOST" u Trstu.

Priposlano*

Pred par mjeseci pomanjkalna mi je jedna bedevija (kobilka), stara 6 godina, objećajem:

L. 500.— (pet stotina) nagrade onome koji mi javi, makar pismeno, gdje se nalazi i točan naslov sadašnjeg vlasnika. Sunjava se da je prodana u Istri ili na otoku Krku.

Ako koji o njoj što znade, molim da mi piše na slijedeći adresu:

Hrvatski Aleksander - (Macelaj)

Chiunski p. Lussinpiccolo, Istra.

Uredništvo odgovara samo u toliko, koliko zakon zahtjeva.

Kršansko društvo za štednju i zajednico u Kršanu
registr. zadruga na neograničeno jamčenje

POZIV

na redovitu glavnu skupštinu

koga će se obdržavati u Kršanu dne 22. maja u 10.30 sati prije podne.

DNEVNI RED:

- Citanje zapisnika — zadnje glavne skupštine.
- Citanje izvješća o zadnjoj reviziji.
- Odobrenje društvenih računa za god. 1923. do uključivo 1926.
- Izbor upravnog i nadzornog odbora.
- Službenost.

O p a s k a: U slučaju da u rečeni sat ne bude prisutan dostatan broj članova držati će se skupština pol sata kasnije bez obzira na broj prisutnih članova.

VAPNO prodaje se u Krku blizu Roča od 25. maja do 5. juna. Cijena 15 lira kvintal. Vozom se može do samog mjesta, gdje se vapno prodaje.

KURJE OČI

(kale)

lječiti brzo i uspješno mast

Farmacia Sponza

TRST - VIA TOR S. PIERO 10 - TRST

Čuvajte se patovina!

Mast Ryn možete dobiti u svim ljekarnama.

KRUNE

plaća uviјek nekoliko cent. više nego drugi

ALOJZU POVH, Piazza Garibaldi 2
prvi kat

Pazite na sastav! Pazite na sastav!

NAJBOLJE VRELO!

Kod nakupljene i hranjene robe (odjeća) svih vrsta cipela, klobučka, kapa, košulja, klobučara, krvavica, finog štola, svih vrsta plata za kožulje i odjeću, te pokrovstava svih vrata i odjeća, obratite se na jedino domaće i najčistejije vrelo.

M. KOREN & CO. - PAZIN

(Corso pred predstavnicima)

Pazite na sastav! Pazite na sastav!

E. PECENCO, TRST - VIA MUDA VECCHIA 3

Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje

Adler - Neumann - Junker & Ruth

nejbolje za obitelj i obrt.

Neplatno poslovno je vezenje. Polneštine za smj. Payard. Specijalna bočna pesnja.

Starčevska tvrdika, ustanovljena 1850.

SMILAJOD

izvrsno je sredstvo protiv arteriosklerose, reumatizmu, teškom disanju, kašju i kataru, uspješno sredstvo za očišćenje osobito preporučljivo za osobe stare preko 50 godina.

Dobiva se samo u ljekarni

CASTELLANOVICH, TRST

Vlasnik F. Balfiš

Via Giuliani 42 (Sv. Jakov).

Fotograf Maik Gortan

u Pazinu

preporučuje sl. općinstvu

mjesto i okolice svoje

fotografsku radionicu

izradje i treću fotografiju

na krovu kuće (pregradnju).

Fotografije za putnice (pašaporte) izgledaju u toku sata.

JAVNA ZAHVALA.

Svoj rodbini, prijateljima i znacima, koji su našu neprežaljenu ko odnosno sestraru.

Mariju Bendic

ispratili do prernog groba ili evremenili kako drugoje iskazali joj svoju posljednju počast, izrazujemo ovinu našu najdublju i najusrdniju hvalu Bog platio svima, a našoj nezaboravnoj pokojnici da mir i pokoj!

U OPATIJI, u maju 1927.

Rascvijljena obitelj.

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bančić — Kršanec p. Žminj (Gimino). Istra.

RADIOTELEGRAFSKI ZAVOD „A. VOLTA“ u Trstu, Via S. Francesco 31

Savjesno pripravljanje za postignuće diplome međunarodnog radiotelegrafista. Sa malim trudom sigurno omogućiti obogačenog spola. Teorijski punkt odjelu specijaliziran profesori i inženjeri. Za podcuk plaća se na mjesec 120 lira. — **Jedan od najboljih zavoda u Kraljevini.**

Za gostione - hotele
plesne dvorane
za kuću

AUTOMATSKI KLAVIRI

HARMONIJI - KLAVIRI - PIANINI
prve poznate tvornice
POLLMANN & WEISS - STALLBERGER i.d.
PLAĆANJE NA OBROKE

Isposudjuje - zamjenjuje - popravlja

Stabilimento Pianoforti Ing. R. Rosa - Trieste, Via Valdarsa 24 - Telef. 745

DAJTE PREDNOST
holandeskom kakau

DE JONG'S

radi njegove izvornosti i izvrsne kakvoće.

Zabijavljaju ga svuda

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Telefon: 5-18 Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11 Telefon: 5-18

PODRUŽNICE:

Gorica, Brežice, Celje, Maribor, Črnomelj Kranj, Ptuj, Logatec, Novo mesto, Prevalje, Slovenjgradič, Rakov, Metković, Split, Novi Sad, Sarajevo

CENTRALA u LJUBLJANI

Bonička glavna i pričuva:
60.000.000 dinara.

Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloge na utožne knjižice, te ih ukuplja sa 4½%, a uloge na tekuće račune sa 5% neto. Za otkaz vezanih uloga plaća postočke po dogovoru. Izvršuje burzne naloge i date u najam sigurnosne kubije (SAFES)

NE Biagajec je otvorena od 9½-12½% od 14½-16 sati "ZEM"

,Voda Dell' Alabarda“
Castellanovich

Zaprećuje padanje kose te se preporučuje posebno proti prihutu i za ojačanje vlasni, jer ima u sebi kinina. Boca po L 6. u Gorici se prodaje kod Fiegla, Via Carducci 9.

S m i l a j o d

izvrsno je sredstvo proti arteriosklerosi, reumatizmu, teškom disanju, kašju i kataru, uspješno sredstvo za očišćenje, osobito preporučljivo za osobe stare preko 50 godina.

,Glykol“ Castellanovich

je vrlo uspješno bezalkoholno sredstvo protiv ostaljenju živaca, općem ostaljenju, glavobolji, pomanjkanju teka i za ženske u slučaju neredovitog čišćenja. Cijena je boci L 850. Za potpuno ozdravljenje treba 6 boca L 45-50.

LJEKARNA CASTELLANOVICH

TRST, VIA GIULIANI No. 42

(kod Sv. Jakova) u blizini slovenske škole — Tramvaj 1.